

vikoristannya-avtentichnih-materialiv-na-urokah-angliysko-movi-119378.html (дата звернення: 02.04.2024).

Сливчук Тетяна Василівна,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
факультету педагогіки, психології та соціальної роботи
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Науковий керівник: Бигар Ганна Павлівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
м. Чернівці

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Проблема недостатньої грамотності у питаннях здоров'язбереження є надзвичайно актуальною у сучасному світі. У сучасному суспільстві здоров'я та якість життя людини розглядаються як найвищі цінності. Одне з важливих та актуальних завдань країни – збереження та підсилення здоров'я дітей. Сучасна освітня система ставить перед собою мету виховання здорової особистості, яка відповідально ставиться до свого здоров'я та здоров'я інших, дотримується здорового способу життя та сприяє його формуванню серед молодого покоління.

Важливість здоров'язбережувальної освіти стає очевидною, оскільки вона відіграє ключову роль у загальному процесі навчання. З одного боку, вона допомагає усвідомити власний фізичний стан та відповідальність за своє здоров'я. З іншого боку, здоров'язберігаюча освіта сприяє усвідомленню індивідуальності кожної особистості, її унікальності як природної, так і соціально зумовленої. Застосування здоров'язбережувальних технологій у навчанні в цьому відношенні відіграє ключову роль.

Здоров'язбережувальні технології – це система педагогічних та навчальних прийомів, методів та засобів, спрямованих на створення сприятливого психологічного середовища для навчання, що сприяє формуванню здорової та компетентної особистості [2, с. 32].

Впровадження здоров'язберігаючих технологій у навчальний процес закладу загальної середньої освіти сприяє створенню оптимальних умов для фізичного та духовного розвитку учнів і одночасно сприяє підвищенню рівня їхнього індивідуального здоров'я і навчальних досягнень.

Аналіз класифікацій існуючих здоров'язберігаючих технологій, проведений О. Ващенком, розподіляє їх на наступні типи [1, с. 340]:

1. *Здоров'язберігаючі технології* застосовуються для створення безпечних умов перебування, навчання та праці в школі. Вони орієнтовані на раціональну організацію виховного процесу, враховуючи різні фізичні та психологічні потреби учнів і гігієнічні норми.

2. *Оздоровчі технології* використовуються з метою покращення здоров'я учнів. Сюди включаються різноманітні форми фізичної активності, фізіотерапія, загартування та інші оздоровчі методи.

3. *Технології навчання здоров'ю* призначаються для формування вмінь дотримуватися правил особистої гігієни, запобігати травмам, зловживанню психоактивних речовин. Вони реалізуються через введення відповідних тем у навчальні предмети та організацію додаткових освітніх заходів.

4. *Виховання культури здоров'я* спрямоване на розвиток особистісних якостей, що сприяють збереженню та зміцненню здоров'я та усвідомленню його важливості. Вони також сприяють формуванню мотивації до здорового способу життя та відповідальності за власне здоров'я.

Інтеграція здоров'язбережувальних технологій у освітній процес є ключовим етапом у забезпеченні здорового розвитку учнів молодшого шкільного віку. Цей підхід передбачає впровадження принципів здорового способу життя у всі сфери навчання та навчального середовища, дозволяючи учням здобувати навички, необхідні для досягнення та підтримки фізичного, психологічного та соціального благополуччя. Переваги інтеграції здоров'язбережувальних технологій включають:

- Сприяння гармонійному розвитку учнів, враховуючи їхні фізичні, психологічні та соціальні потреби.
- Надання учням практичних навичок, які можуть бути використані у повсякденному житті, сприяючи формуванню здорового способу життя.
- Забезпечення психологічного комфорту учнів та підтримки їхнього емоційного стану.
- Спонування учнів до аналізу та оцінки різних аспектів свого здоров'я та способу життя, що сприяє розвитку критичного мислення.
- Позитивний вплив на процес навчання.
- Формування ціннісних орієнтацій на здоровий спосіб життя [3, с. 547].

Сучасні вчителі повинні володіти знаннями та використовувати здоров'язберігаючі технології для того, щоб в початковій школі створювати уроки, спрямовані на збереження та підтримку здоров'я учнів молодшого шкільного віку. Вони мають створювати мотивацію до здорового способу життя та формувати культуру здоров'я серед своїх молодших школярів. Співпраця з учнями, їх батьками, медичними працівниками та всіма, хто цікавиться дбанням про здоров'я дітей, є необхідною. Використання зазначених технологій під час навчання дозволить бачити здорових та щасливих дітей, які гармонійно розвиваються, мають високий рівень працездатності та здатні подолати будь-які виклики.

Отже, здоров'язбережувальні технології є системою заходів, спрямованих на створення безпечного та сприятливого середовища для повноцінної участі учнів початкових класів в освітньому процесі. Ці технології орієнтовані на збереження та зміцнення здоров'я дитини і є основною системою навчання, спрямованою на взаємодію вчителя та учнів. Вони передбачають послідовну систему активних дій усіх учасників освітнього процесу, спрямованих на створення здоров'язбережувального середовища, що сприяє розвитку таких життєвих навичок, що сприяють збереженню та зміцненню здоров'я, а також на утвердження здорового способу життя та розвиток духовної, психічної, фізичної та соціально здорової особистості дитини.

Список використаних джерел

1. Ващенко О. Виховання у школярів здорового способу життя. Психолого-педагогічні основи гуманізації виховання і навчання: Зб.наук. праць. Рівне: Тетіс. 2010. С. 340–341.